

ELS CONSUMIDORS A BALEARS (XX)

EL PESSIMISME PERD TERRENY, PERÒ...

Com és habitual a finals d'any, volem analitzar la confiança dels consumidors a les illes. Enguany, aquesta investigació ens servirà per comprovar si hi ha coincidència entre els missatges de recuperació econòmica llançats pel Govern i la percepció dels ciutadans de les illes.

És cert que les xifres no són tan negatives com en la investigació de fa un any (de fet, es registra una lleugera millora en la confiança dels consumidors basada principalment en les expectatives) però són encara molt enfora de reflectir l'optimisme dels que asseguren que el pitjor de la crisi ja ha passat, que la recessió econòmica queda enrere i que l'evolució de les grans xifres, com la prima de risc o el PIB, ens permeten mirar el futur amb més confiança. Els seus arguments són que, un cop sanejada l'economia, a base d'austeritat i retallades, i frenada la destrucció de llocs de feina, ara toca créixer. De fet, la campanya electoral es basarà en la consolidació de la recuperació i la creació d'ocupació.

No obstant, el nombre de persones aturades continua sent molt elevat, el consum intern mostra una lleugera tendència a l'alça però encara insuficient i els serveis públics han quedat molt tocats per les polítiques aplicades fins ara.

I els illencs, com veuen aquesta dramàtica situació? Comparteixen la visió del govern? Tenen confiança en el futur? El Quadern intenta respondre a aquestes preguntes, com és habitual, amb els resultats més significatius desglossats per illes.

A la taula següent es reflecteixen les valoracions que fan els ciutadans i ciutadanes de les Illes Balears de l'economia en el present i les perspectives que tenen a curt i mig termini. A més, i per facilitar les comparatives, s'ofereixen les mateixes dades a nivell estatal (CIS, baròmetre d'octubre de 2015). Com solem fer en les nostres publicacions, trobareu els resultats desglossats per illes (veure pàgina 2).

Com es pot comprovar, a Balears la percepció sobre la situació econòmica actual no és tant negativa com al conjunt de l'estat espanyol: el percentatge dels que afirmen que la situació és dolenta és uns tres punts inferior a les illes. En qualsevol cas, cal destacar que malgrat la lleugera tendència cap a la millora que s'està registrant tant a nivell estatal com autonòmic, les opinions negatives continuen sent, amb molta diferència, majoritàries: (quasi dos de cada tres illencs).

Per altra banda, una majoria considera

que la situació econòmica de les Illes Balears durant l'any 2016 serà molt similar a l'actual (39,5%), enfront dels que creuen que millorarà (28,8%) o que encara anirà a pitjor (12,9%). Aquest darrer percentatge és menor que el registrat a nivell estatal i també que el de la investigació de l'any passat. A més, un 18,8% dels illencs s'instal·la en la incertesa, declarant que no saben quin camí pot prendre la nostra economia.

Darrere aquestes relativament escasses perspectives de millora hi trobam, entre altres, factors com l'elevada inseguretad laboral, concretada en les altes xifres d'atur i en la creixent precarietat; les dificultats en l'economia domèstica de moltes famílies, que en molts de casos es veuen incapaces de fer front als compromisos econòmics adquirits; la sempre imprevisible situació econòmica internacional; la insuportable manca de confiança en què els nostres polítics, d'un i un altre signe, siguin capaços d'aportar solucions efectives a la crisi; o la cada cop major transversal preocupació pel futur dels fills.

SITUACIÓ ECONÒMICA A BALEARS I A ESPANYA

	ACTUAL			DURANT 2016			
	Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	NS
ESPANYA	3,4%	31,7%	64,6%	26,6%	42,4%	14,0%	17,0%
ILLES BALEARS	5,8%	33,1%	61,2%	28,8%	39,5%	12,9%	18,8%

TAULA 1

Font: Baròmetre CIS. Octubre 2015 / Baròmetres Gadeso. Novembre 2015

TENDÈNCIA DE MILLORA NO CONSOLIDADA

Tal com hem dit abans, i com és habitual a les investigacions publicades als Quaderns Gadeso, a continuació oferim els resultats de la primera pàgina desglossats per illes, doncs consideram que, si bé es registra una tendència de millora encara no consolidada i que cap territori no destaca precisament per l'optimisme envers el futur econòmic, les diferències observades són prou significatives.

Com es pot comprovar a les taules següents, **Eivissa** és l'illa que presenta una visió menys negativa, tant en el que fa referència a la situació actual com a les expectatives econòmiques a curt i a mig termini (quasi un terç preveu millores al llarg de 2016).

Per part seva, **Mallorca** es situa en valors molts semblants a la mitjana: la immensa majoria qualifica la situació com a dolenta i creu que no canviarà de manera rellevant a curt o mig termini, encara que creixi el percentatge dels optimistes.

En canvi, a **Menorca** és on es registra un major percentatge de persones que qualifiquen la situació de dolenta (66,9%). A més, les dades reflecteixen que els menorquins no preveuen canvis significatius, encara que han augmentat els que veuen el futur més positivament.

Per últim, **Formentera** presenta una situació similar a la d'Eivissa: no s'escapa de la negativitat (59% "dolenta") però es detecta un increment significatiu dels que creuen que la situació econòmica de l'illa millorarà l'any que ve i durant 2017.

SITUACIÓ ECONÒMICA MALLORCA

ACTUAL			DURANT 2016				A PARTIR DE 2017			
Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	NS	Millor	Igual	Pitjor	NS
5,9%	33,1%	61,0%	28,9%	39,5%	12,8%	18,8%	28,1%	42,8%	8,7%	20,4%

Font: Baròmetres Gadeso. Novembre 2015

SITUACIÓ ECONÒMICA MENORCA

ACTUAL			DURANT 2016				A PARTIR DE 2017			
Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	NS	Millor	Igual	Pitjor	NS
3,4%	29,7%	66,9%	25,7%	41,6%	15,4%	17,3%	25,4%	42,7%	10,4%	21,5%

Font: Baròmetres Gadeso. Novembre 2015

SITUACIÓ ECONÒMICA EIVISSA

ACTUAL			DURANT 2016				A PARTIR DE 2017			
Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	NS	Millor	Igual	Pitjor	NS
7,1%	35,7%	57,2%	31,0%	37,5%	11,5%	20,0%	31,9%	40,4%	6,8%	20,9%

Font: Baròmetres Gadeso. Novembre 2015

SITUACIÓ ECONÒMICA FORMENTERA

ACTUAL			DURANT 2016				A PARTIR DE 2017			
Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	NS	Millor	Igual	Pitjor	NS
6,2%	34,5%	59,3%	29,8%	40,2%	14,0%	16,0%	29,9%	45,7%	5,7%	18,7%

Font: Baròmetres Gadeso. Novembre 2015

L'ECONOMIA DE LES FAMÍLIES

L'Índex de Confiança dels Consumidors, després de l'espectacular caiguda registrada de l'any 2012, continua experimentant un repunt, si bé encara no ha assolit xifres positives. Aquest increment es deu sobretot a la millora de les expectatives (que alguns qualifiquen de miratge, per partir d'una situació tan dolenta com l'actual); així i tot, la negativitat a causa de la mala situació econòmica i laboral continua ben present.

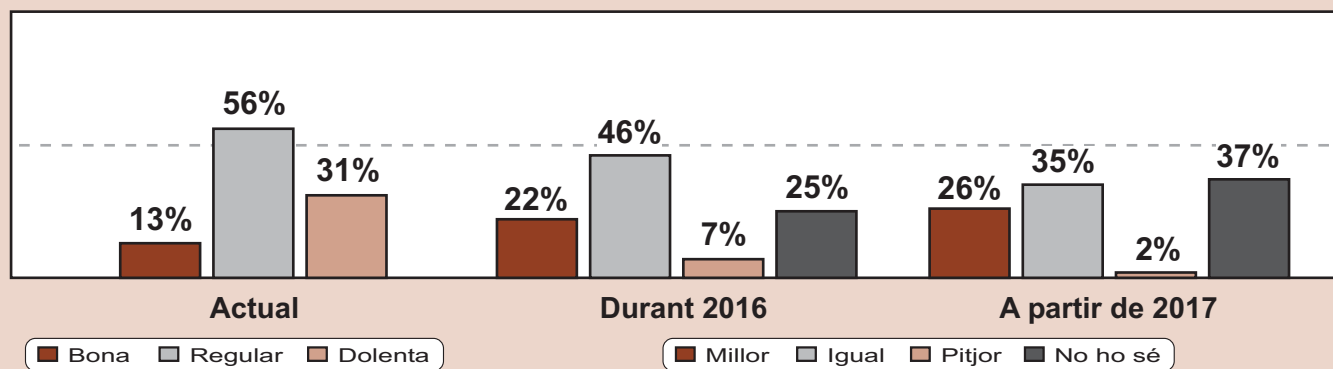
ÍNDEX DE CONFIANÇA DELS CONSUMIDORS

Font: Baròmetres Gadeso, Novembre 2015

TAULA 7

VALORACIÓ DE L'ECONOMIA DOMÈSTICA ACTUAL

Font: Baròmetres Gadeso, Novembre 2015

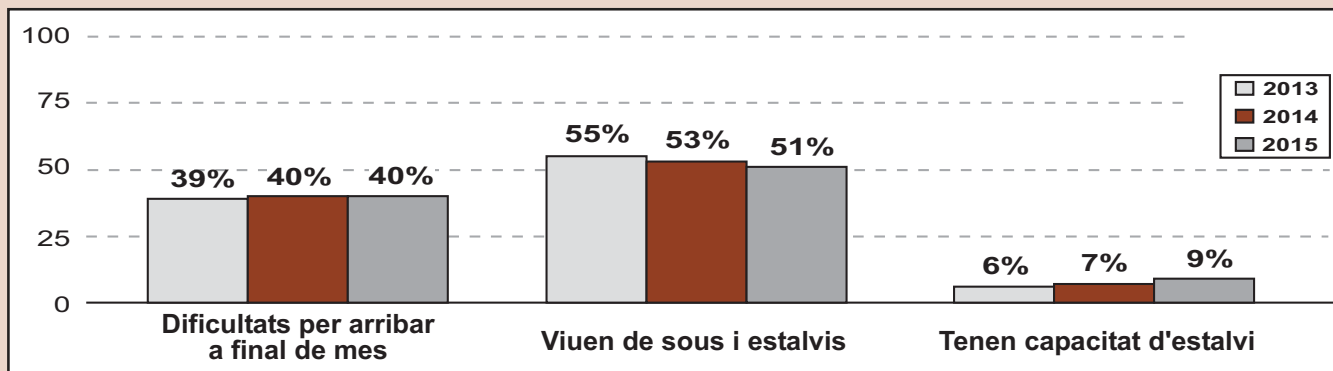
Com es pot veure a la taula número 7, una majoria de ciutadans qualifica la seva economia familiar amb un **regular** i, encara més preocupant, quasi un terç afirma que és **dolenta**. No obstant això, val a dir que, juntament amb les dades de les pàgines anteriors, els illencs veuen la seva situació familiar actual amb menys negativitat que en la investigació de l'any passat.

Així i tot, la negativitat i la incertesa juguen de nou un paper important quan es demana a la ciutadania que faci

una previsió a curt i mitjan termini: un de cada quatre entrevistats assegura que no sap què pot passar amb la seva economia domèstica al llarg de **2016**, percentatge que s'eleva fins un 37% si parlem de **2017**. El percentatge d'optimistes amb prou feines supera el 20%, el que demostra que una majoria de la població no veu una **sortida clara a la crisi** i que, en general, desconfia de l'efectivitat de les impopulars mesures adoptades (basades en l'austeritat) i dels missatges optimistes llançats actualment pel govern central.

TAULA 8

SITUACIÓ ECONÒMICA DE LES LLARS

Font: Baròmetres Gadeso, Novembre 2015

La taula número 8 ens mostra com cada cop són menys les famílies de les illes que poden **viure dels seus sous i estalvis**, percentatge que ha anat disminuint des de l'inici de la crisi, com es pot comprovar en els Quaderns Gadeso publicats sobre la temàtica (el darrer, el número 263, d'octubre de 2014).

Ben al contrari, continua estable el nombre de les famílies que tenen **serioses dificultats per arribar a final de mes**

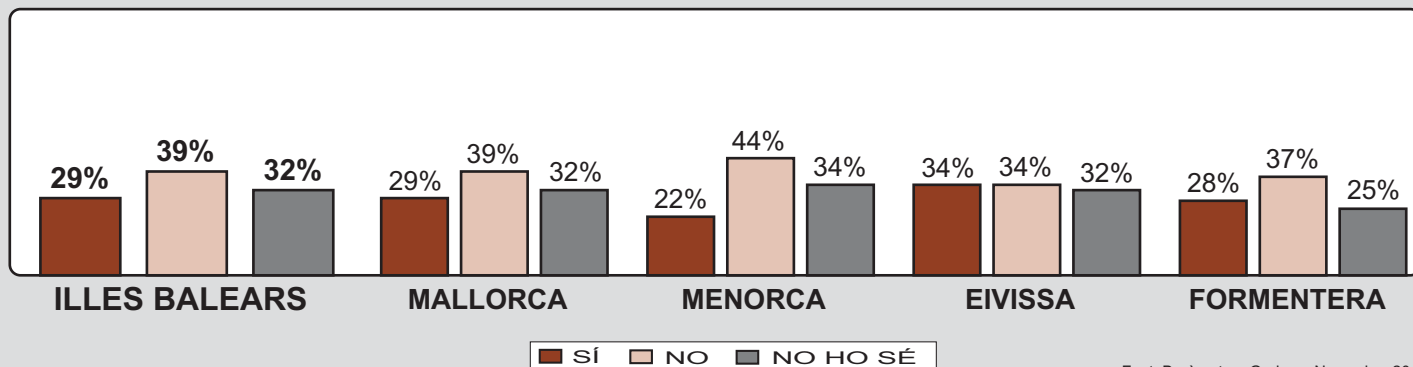
i, per tant, per poder fer front a les seves despeses més bàsiques o als compromisos econòmics adquirits (principalment, una hipoteca o un lloguer, però també préstecs de tot tipus).

Finalment, creix progressivament l'escassa minoria de la població que té una certa **capacitat d'estalvi** (el percentatge s'ha incrementat en dos punts en relació a la investigació anterior).

LA GRAN ASSIGNATURA PENDENT

La Fundació Gadeso ha seguit amb gran interès les actuacions del Govern Rajoy en matèria laboral, les seves possibles conseqüències i les reaccions que ha provocat. Avui hem volgut demanar a la ciutadania com veuen el futur laboral de les illes, és a dir, si creuen que ja s'ha frenat la destrucció d'ocupació i si les cloquejades millores macro repercutiran en la creació de llocs de feina de qualitat, rompent així una tendència negativa que ja fa massa temps que dura. A més, ens hem interessat per les percepcions dels ciutadans envers les característiques del mercat laboral il·lenc.

TAULA 9
ES CREARAN LLOCS DE FEINA A BALEARS DURANT L'ANY 2016?

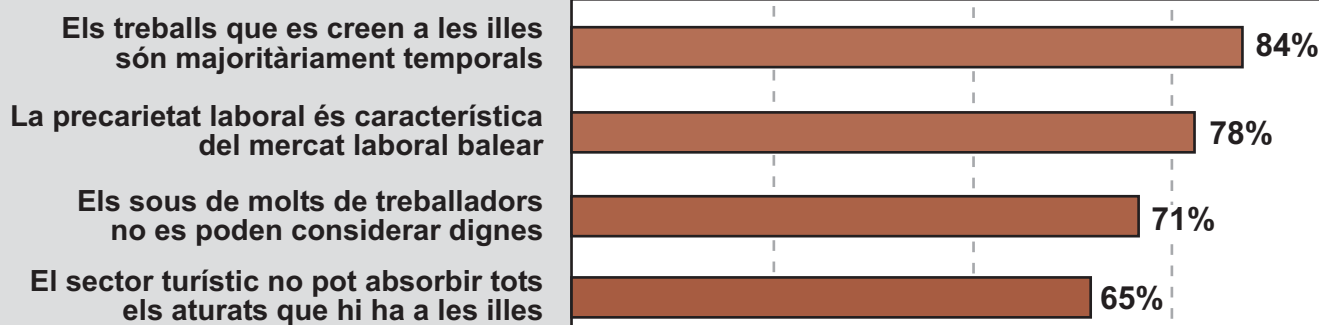
Si fem referència al món laboral, i més concretament a la creació de llocs de feina durant 2016, el pessimisme pareix dominar entre la ciutadania, doncs un 39% dels il·lencs creu que **no s'aconseguirà crear llocs de feina** en els propers 12 mesos, enfront del 29% que afirma el contrari. Si desglossam aquests resultats per illes, veiem que un altre cop **Menorca** és l'illa amb pitjors perspectives: un 44% dels entrevistats diu que no es podrà crear ocupació, davant el 22% que es mostra optimista. Per contra, entre un 24 i 28% dels residents a les **Pitiüses**

confia en que es creïn nous llocs de feina durant el 2014. Per part seva, els percentatges registrats a **Mallorca** es situen molt propers a la mitjana balear.

Finalment, hem volgut dedicar un espai a les opinions ciutadanes sobre el **mercat laboral** de la nostra comunitat, demanant el grau d'acord amb determinades afirmacions que sovint s'escolten: com es pot veure, una gran majoria coincideix en qualificar els llocs de feina que es creen a Balears com a temporals, precaris i mal pagats.

TAULA 10
PERCEPCIONS SOBRE EL MERCAT LABORAL IL·LENC

% respostes afirmatives

Amb el suport de

EMASIA

Ajuntament

de Palma

Fundació **GADESO**: C/Ter nº14 1er. Palma de Mallorca - 07009
TEL. +34 971 479503. PÀGINA WEB: www.gadeso.org
E-MAIL: fundaciogadeso@gadeso.org

Dipòsit legal: PM-436-2011

